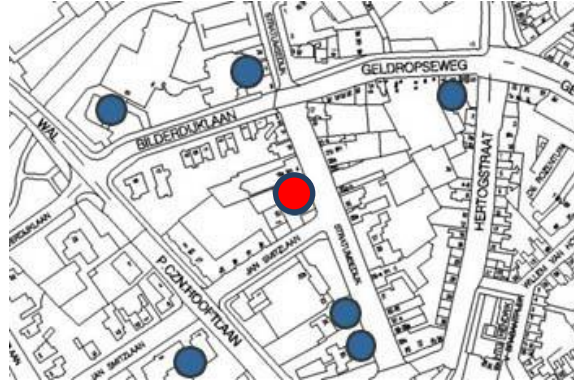

Stratumsedijk 20

(Foto: Maarten van Loosbroek)

Korte omschrijving

Vrijstaande **VILLA** gebouwd in opdracht van sigarenfabrikant A.A.M. de Block. Het pand is uitgevoerd in eclectische stijl. Het pand heeft een mansardekap en een gepleisterde gevel op een natuurstenen plint. Aan de voorzijde bevindt zich een natuurstenen bordes met steektrappen en een luifel. Het souterrain en de middenpartij zijn gelaagd gepleisterd. De dakkapel hierboven heeft een klassieke omlijsting. Aan weerszijden daarvan zijn twee oeils de boeufs aangebracht. De geprofileerde gootlijst rust op een bloktandlijst. De T-ramen onder segmentbogen hebben ovale kozijnen.

In het souterrain bevonden zich de keuken en de dienstvertrekken.

De hal heeft een marmeren vloer en pilasters met bladkapitelen tegen de wanden. Van de kamers zijn er nog twee grotendeels intact. De versiering met gebeeldhouwde engeltjes rond het centrale lichtpunt is een opmerkelijk detail.

De villa heeft van 1907 tot 1920 dienst gedaan als gemeentehuis van Stratum.

Datum van aanwijzing: 27-08-2001

Datum van registratie: *18-12-2001

Kadastrale gegevens bij Inschrijving: Stratum A 5850

Rijksmonument nummer: 518821

Redengevende omschrijving

Neoclassicistisch **DUBBELHUIS** met een leigedekte mansardekap, waarin een dakvenster (met strakke driehoekige fronton gedekt) tussen twee oculi. Gevel gepleisterd en witgeschilderd. Getande kroonlijst. Souterrain met gebosseerde gevel, van bel etage gescheiden door dubbele cordon. Bordes met twee steektrappen, er boven een getande luifel.

Inleiding

FABRIKANTENVILLA, gebouwd in 1869 in opdracht van A.A.M. de Block naar ontwerp van de Antwerpse architect F. van Boghout. Het pand is uitgevoerd in een Eclectische stijl.

Het vrijstaande huis ligt op de hoek van de Stratumsedijk met de Jan Smitlaan, nabij de oude kern van de voormalige gemeente Stratum, in een omgeving met ook andere villa's uit die tijd. Het huis is anno 1999 in gebruik als kantoor.

Omschrijving

Tweelaags pand met souterrain op vierkante plattegrond onder een mansardedak. Het dak heeft een overstekende gootlijst op klossen en is gedekt met leien. De gevels zijn gepleisterd, waarbij het souterrain gelaagd gepleisterd, op een natuurstenen plint is uitgevoerd. De voorgevel is vijf traveeën

Rijksmonument

breed en heeft een gelaagd gepleisterd middenrisaliet. Voor deze risaliet is een groot natuurstenen bordes met aan weerszijden steektrappen aangebracht. De oorspronkelijke natuurstenen balustrade is vervangen door een metalen buis, de siervazen onder aan de trappen zijn verdwenen. Boven het bordes is een luifel met een decoratieve hangende rand, uitgevoerd in hout, aanwezig. De middenrisaliet wordt bekroond door een dakkapel met klassieke omlijsting van timpaan en pilasters, aan weerszijden daarvan zijn in het dakvlak oeils de boeuf geplaatst. In de voorgevel is verder een groot aantal T-ramen zichtbaar, deze zijn voorzien van ovale glazen in geprofileerde kozijnen met gietijzeren spanjoletsluitingen. De ramen zijn voorzien van later toegevoegde voorzetramen met eenzelfde vormgeving. In de zijgevels bevinden zich rechthoekige T-ramen, in het souterrain zijn aan de achterzijde blindnissen aangebracht. Boven de ramen op de bel-etage zijn in het pleisterwerk verdiept liggende lijsten aangebracht, op de verdieping zijn geprofileerde segmentbogen boven de ramen aanwezig. Alle ramen in de voorgevel zijn voorzien van een geprofileerde gepleisterde omlijsting. De ingang, aan het bordes, bestaat uit een dubbele paneeldeur. Onder het bordes is een ingang naar het souterrain aanwezig, ook de achterkant van het pand biedt toegang tot het souterrain. Tegen de rechterzijgevel is een hardstenen steektrap naar de dienstingang geplaatst.

Aan de bovenkant van de risaliet is het opschrift MDCCCLXIX aangebracht.

Het interieur van de begane grond is zowel qua indeling als qua aankleding in authentieke staat gebleven. De grote hal ligt in het midden van het pand en loopt tot halverwege. Daar buigt de gang af naar de dienstingang. In hal en gang is een marmeren vloer gelegd. Tegen de wanden staan pilasters op marmeren basementen, bekroond door bladkapitelen. Achter de hal bevonden zich twee grote vertrekken. Eén daarvan is nog geheel intact, van het andere vertrek, de voormalige salon, is een derde deel afgescheiden. Het stucplafond loopt nog door en bestaat uit drie langwerpige velden met koven. In deze velden zijn ovale lijsten zichtbaar, centraal is een lichtpunt met gebeeldhouwde engeltjes aangebracht. Een ander opmerkelijk detail zijn grote houten paneeldeuren in beide vertrekken aan de achterzijde van het huis, die de indruk van kamers-en-suite wekken maar tegen een binnenmuur zijn geplaatst en geen doorgang naar het aangrenzende vertrek bieden. Op de verdieping zijn slechts weinig elementen uit de bouwtijd bewaard gebleven. In het souterrain is de indeling en inrichting gemoderniseerd.

Waardering

De villa is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de sociaaleconomische ontwikkeling, namelijk de stichting van fabrikantenwoningen in het bestaande stedelijk weefsel; het is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het woonhuis. Het object is van architectuurhistorisch belang door de stijl en detaillering en als vroeg voorbeeld van het Eclecticisme en als voorbeeld van het oeuvre van de architect Van Boghout. Het huis is van belang vanwege de architectonische gaafheid van het ex- en interieur. Het is van belang vanwege de architectuurhistorische en typologische zeldzaamheid.

Monumenten Inventarisatie Project (M.I.P.)

Adres: Stratumsedijk 20

Oorspronkelijke functie: Stadhuis (Stratum)

Hoofdfunctie: Bestuur, rechts- overheidsgebouwen

Type: Bestuursgebouw

Bouwperiode: 1869

Bouwtijl: Eclecticisme

Gevels en materialen: Tweelaags, gepleisterd. Middenrisaliet met natuurstenen trap en bordes.

Segmentbogen in reliëf.

Vensters en deuren: T-ramen met geprofileerde kozijnen. Dakkapel met classicistische omlijsting (pilasters en fronton)

Dak en bedekking: Frans mansardedak, leisteen.

Motivering: Architectuurhistorisch belang.

Bijzonderheden: Opschrift MDCCCLXIX. Opvallende vorm kozijnen.